

Datum: Rijeka, 1. svibnja 2024.

Kolegij: Zdravstvena njega osoba s invaliditetom

Voditelj: Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković

e-mail voditelja: sandra.boskovic@uniri.hr

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studiji - Sestrinstvo izvanredni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2024./20245.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Zdravstvena njega osoba s invaliditetom** je obvezni kolegij na drugoj godini Stručnog studija sestrinstva i sastoji se od 15 sati predavanja, 15 sati vježbi, ukupno 30 sati (**2 ECTS**).

Kolegij se izvodi u prostorijama ustanova koje se bave populacijom djece s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom Rijeka, te u zgradi Fakulteta zdravstvenih studija.

Cilj kolegija je upoznavanje studenta s problematikom pristupa osobama s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u skladu sa suvremenim pristupima ovoj populaciji.

Cilj programa je usvajanje znanja, razumijevanja i načina pristupa specifičnim potrebama osoba s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju s naglaskom na promociju zdravlja i kreiranje zdravstvenih programa. Cilj je usvajanje vještina potrebnih za prikupljanje podataka, planiranje i provođenje zdravstvene njege i evaluaciju ishoda s posebnim naglaskom na specifičnosti pristupa djetetu s teškoćama u razvoju kao kompetentnom članu multidisciplinarnog tima

Student će biti osposobljen za primjeren pristup u skladu s specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, usvojiti će načine pristupa specifičnostima oštećenja kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju i znati će planirati i provoditi zdravstvenu njegu prema principima procesa zdravstvene njege te evaluirati ishode zdravstvenih planova.

Student će znati i razumjeti tehnike i specifične intervencije multidisciplinarnog pristupa u radu s osobama s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju s naglaskom na ulogu medicinske sestre u radu tima. Student će moći promovirati suvremene pristupe radu s osobama s invaliditetom u cilju podizanju kvalitete življenja.

Student će znati prepoznati osobe s invaliditetom i primijeniti specifične pristupe u komunikaciji s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, prepoznati specifičnosti oštećenja i uzroka invaliditeta, opisati terapijske pristupe u tretmanu osoba s invaliditetom, primijeniti znanja o osnovnim načelima zdravstvene njege.

Student će znati primjeniti zakonsku regulativu koja se odnosi na osobe s invaliditetom, koristiti različite komunikacijske vještine u radu s osobama s invaliditetom, rad u grupi, individualni rad, opisati i nabrojiti sestrinske intervencije za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, savladati pristup roditeljima djece s teškoćama u razvoju, znati ukazati na specifične poteškoće vezane za pojedina oštećenja i pristupe.

Student će biti upoznat s važnosti suradnje s drugim subjektima koje se bave osobama s invaliditetom, razvoju pružanja adekvatne podrške u životu osoba s invaliditetom u zajednici s posebnim naglaskom na poboljšanju kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Nastava je koncipirana kroz predavanja o specifičnostima pristupa osobama s invaliditetom, aktivnim uključivanjem u rad s osobama s invaliditetom kroz vježbe na različitim radilištima te kroz seminarske radove isplanirati sestrinske intervencije s naglaskom na specifičnostima u pristupu osobama s invaliditetom.

U kolegiju je naglašena važnost etike i prava, holističkog pristupa kao i važnost sestrinskih intervencija koje su usmjerene pomoći i rehabilitaciji osoba s invaliditetom.

Opće kompetencije koje očekujemo kao ishod ovog predmeta su:

govorna komunikacija

svladavanje novih vještina

timski rad-rad u grupi

etičnost i odgovornost

Popis obvezne ispitne literature:

Ljubičić, M., Zdravstvena njega osoba s invaliditetom, Sveučilište u Zadru, 2014.

Popis dopunske literature:

Roditelji u akciji-RODA, 2012, Iz rodina kljuna, Savjeti i informacije za roditelje, , ACT Printlab d.o.o. Zagreb

Hrvatska udruga patronažnih sestara, Moji prvi dan, priručnik za roditelje, Albartos Media, Zagreb, 2011.

Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju, OKO, Ispravno postupanje s djetetom, "Baby handling", Zagreb, 2007.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Invaliditet i društvo, Terminologija

Ishodi učenja:

Upoznati se s ciljem kolegija zdravstvena njega osoba s invaliditetom.

Usvojiti znanja o povijesnim činjenicama razvoja skrbi za osobe s invaliditetom.

Razumijeti i koristiti pravilnu terminologiju

2. Modeli pristupa osobama s invaliditetom

Ishodi učenja:

Upoznati se s osnovnim načinima pristupa osobama s invaliditetom u navedenim modelima

Znati razlikovati osnovne razlike u modelima pristupa

Razumijeti važnost suvremenih modela pristupa osobama s invaliditetom

Znati osnovna načela socijalnog modela pristupa osobama s invaliditetom

3. Uzroci i prevencija invaliditeta,

Ishodi učenja:

Upoznati se i znati osnove uzroke nastanka invaliditeta

Razumijeti važnost prevencije invaliditeta

Znati objasniti organizacije preventivnih programa u skrbi za osobe s invaliditetom

Znati pripremiti ciljane preventivne programe zdravstvene skrbi

4. Oblici skrbi za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju,

Ishodi učenja:

Upoznati se s institucionalnim i van institucionalnim oblicima skrbi za osobe s invaliditetom

Usvojiti znanja o pojedinim oblicima skrbi

Objasniti osnovne karakteristike i razlike pojedinih oblika skrbi

Znati objasniti važnost primjerenih oblika skrbi za osobe s invaliditetom

5. Međunarodne klasifikacije i invaliditet, Nacionalna strategija za osobe s invaliditetom s naglaskom na područje Zdravstvena zaštita,

Ishodi učenja:

Upoznati se sa osnovni zakonodavnim regulativana u pristupu osobama s invaliditetom

Usvojiti ciljeve i mjere Zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom

Objasniti posebne osobitosti ciljeva i mjera zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom

6. Kvaliteta života osoba s invaliditetom

Ishodi učenja:

Upoznati se s osnovnim načelima i postavkama pojma kvalitete života

Razumijeti važnost pojma kvalitete življenja osoba s invaliditetom

Objasniti utjecaj zdravstvene skrbi na kvalitetu života osoba s invaliditetom

7. Prava osoba s invaliditetom iz sustava zdravstvene i socijalne skrbi

Ishodi učenja:

Upoznati se zakonodavnom regulativom sustava skrbi za osobe s invaliditetom u RH
 Usvojiti znanja o pravima osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi
 Razumijeti važnost znanja medicinskih sestara o pravima osoba s invaliditetom

8. Programi u radu s osobama s invaliditetom

Ishodi učenja:

Upoznati se s programima prevencije
 Upoznati se sa programom rane intervencije
 Razumijeti važnost uloge medicinske sestre u programima rada s osobama s invaliditetom
 Znati planirati i kreirati programe zdravstvene edukacije
 Razumijeti važnost i ulogu timskog pristupa u programima rada s osobama s invaliditetom
 Razumijeti multidisciplinarni pristup
 Definirati sestrinske intervencije
 Znati dokumentirati

9. Proces zdravstvene njege u skrbi s osobama s invaliditetom (procjena, planiranje, provođenje, evaluacija),

Ishodi učenja:

Znati objasniti osnove procesa zdravstvene njege.
 Razumijeti važnost procesa zdravstvene njege.
 Znati planirati zdravstvenu njegu.
 Znati postaviti sestrinske dijagnoze.
 Znati postaviti sestrinske intervencije.
 Znati evaluirati proces zdravstvene njege.
 Znati dokumentirati

10. Dijete s neurorizikom

Ishodi učenja

Upoznati se s važnosti rane intervencije kod djeteta s neurorizikom
 Znati osnovne elemente urednog razvoja djeteta do 1 godine života
 Razumijeti važnost ranog otkrivanja i prevencije poremećaja

11. Uloga medicinske sestre u radu s djetetom s teškoćama u razvoju u obitelji, Uloga sestre u timu rane intervencije i rehabilitacije

Razumijeti važnost prevencije, rehabilitacije i obitelji u ranoj rehabilitaciji
 Nabrojiti zadatke medicinske sestre u timu za ranu intervenciju
 Znati objasniti organizaciju rada tima
 Definirati sestrinske intervencije u timu
 Znati dokumentirati i evaluirati zadatke

12. Specifičnost pristupa u provedbi zdravstvene njege kod osobe s ispodprosječnim intelektualnim funkcioniranjem,

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s ispodprosječnim intelektualnim funkcioniranjem,
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa
 Planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu

13. Specifičnost pristupa u provedbi zdravstvene njege kod osobe s autizmom

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s autizmom
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu

14. Osobe s oštećenjem vida,

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s oštećenjem vida
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu
 Razumijeti važnost edukacije zdravstvenih djelatnika u pristupu osobi s oštećenjem vida

15. Osobe s oštećenjem sluha,

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s oštećenjem sluha
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu
 Razumijeti važnost edukacije zdravstvenih djelatnika u pristupu osobi s oštećenjem vida

16. Osobe s motoričkim poremećajima, Pomagala za osobe s invaliditetom,

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s motoričkim poremećajima
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa i korištenja pomagala
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu
 Razumijeti važnost edukacije zdravstvenih djelatnika u pristupu osobi s motoričkim poremećajima

17. Etički aspekti skrbi za osobe s invaliditetom, Holistički pristup u radu s osobama s invaliditetom,

Ishodi učenja:

Znati objasniti etičke probleme skrbi za osobe s invaliditetom

Razumijeti važnost poštivanja etike i prava u zdravstvenoj skrbi osoba s invaliditetom
 Razumijeti važnost holističkog pristupa
 Razumijeti važnost trajne edukacije

Popis seminara s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe se provode prema unaprijed utvrđenim rasporedu u više institucija i organizacija civilnog društva koji skrbe za osobe s invaliditetom

1-5- Centar za autizam

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnim potrebama osoba s autizmom
 Razumijeti važnost pravilnog pristupa
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu

6-11 Centar za odgoj i obrazovanje

Ishodi učenja:

Opisati osnovne karakteristike specifičnih potreba osoba s intelektualnim teškoćama
 Primjeniti sestrinski pristup osobi s intelektualnim teškoćama
 Kreirati sestrinske intervencije u skladu s potrebama osoba s intelektualnim teškoćama

11-15 Udruga gluhih i nagluh

Ishodi učenja:

Opisati specifičnosti komunikacije i pristupa
 Odrediti mogućnosti prilagodbe zdravstvenih intervencija specifičnostima komunikacije
 Znati planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu

Obveze studenata:

Uvjet za upis predmeta su odslušani i položeni **predmeti Proces zdravstvene njege i Osnove zdravstvene njege**. Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje kliničkih vježbi kao i izrada

seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/ seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:
 Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća usmeni ispit.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**. **Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.**

Student koji je ostvario manje od 19,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)
- b) seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)
- c) vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohađanje nastave (do 30% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna, a student može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom. Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0% ocjenskih bodova i ocijenjen je ocjenom F. Pohađanje nastave (predavanja i seminari) boduje se na sljedeći način:

Ocjena (% neopravdani izostanci)	% ocjenski bodovi
5 (0%)	5
4 (do 10%)	4
3 (do 20%)	3
2 (do 30%)	2
1 (više od 30%)	0

napisanog seminarskog rada te prezentacija istog, a konačna ocjena je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koja se boduje na sljedeći način:

b) Vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovni skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti **voditelja predmeta**. Izostanak s vježbi dozvoljen je **isključivo zbog zdravstvenih razloga** što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. **Ukoliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice** student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.

Vježbe se izvode u kabinetu i Klinici pod vodstvom mentora koji prati i ocjenjuje svakog studenta pojedinačno. Elementi koji se ocjenjuju su rad u timu, inicijativa i interes, pravodobnost i redovitost dolaženje na vježbe te teorijska priprema i učenje tijekom vježbi. Konačna ocjena iz vježbi je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koju potvrđuje voditelj predmeta na prijedlog mentora, a koja se boduje na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

d2. Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

b) usmeni ispit (do 50% ocjenskih bodova)

a) Usmeni ispit (ukupno 50% ocjenskih bodova)

Student će pristupiti usmenoj provjeri znanja na osnovi čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova. Student mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimalno 8 ocjenskih bodova za prolaznost na usmenom ispitu, a postignuti rezultati pojedinog studenta boduju se na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)
C = dobar (3)
D = dovoljan (2)
F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
07.10.2024.	P1-P6 (14-19) Z6			Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković
08.10.2024.	P7-P11 (14-19) Z6			Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković
09.10.2024.	(08-14)		V1-v7 Centar za odgoj i obrazovanje Centar za autizam Udruga gluhih i nagluhih PGŽ	Pred. Tatjana Kovačić Pred. Sandra Červak Pred. Damir Herega

			(3 grupe)	
10.10.2024.	(08-14)		V8-V15 Centar za odgoj i obrazovanje Centar za autizam Udruga gluhih i nagluhih PGŽ (3 grupe)	Pred. Tatjana Kovačić Pred. Sandra Červak Pred. Damir Herega
11.10.2024.	P12-15 (14-19) Z6			Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Invaliditet i društvo, Terminologija	1	Z6
P2	Modeli pristupa osobama s invaliditetom	1	Z6
P3	Uzroci i prevencija invaliditeta	1	Z6
P4	Oblici skrbi za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju		Z6
P5	Međunarodne klasifikacije i invaliditet, Nacionalna strategija za osobe s invaliditetom s naglaskom na područje Zdravstvena zaštita,	1	Z6
P6	Kvaliteta života osoba s invaliditetom	1	Z6
P7	Prava osoba s invaliditetom iz sustava zdravstvene i socijalne skrbi	1	Z6
P8	Zdravstvena njega osobe s invaliditetom u obitelji	1	Z6
P9	Proces zdravstvene njege u skrbi s osobama s invaliditetom (procjena, planiranje, provođenje, evaluacija)	1	Z6
P10	Dijete s neurorizikom	1	Z6
P11	Uloga medicinske sestre u radu s djetetom s teškoćama u razvoju u obitelji, Uloga sestre u timu rane intervencije i rehabilitacije	1	Z6

P12	Specifičnost pristupa u provedbi zdravstvene njege kod osobe s ispodprosječnim intelektualnim funkcioniranjem	1	Z7
P13	Specifičnost pristupa u provedbi zdravstvene njege kod osobe s autizmom	1	Z7
P14	Osobe s oštećenjem sluha	1	Z7
P15	Osobe s motoričkim poremećajima, Pomagala za osobe s invaliditetom	1	Z7
		15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Pristup specifičnim potrebama osoba iz autističnog spektra	5	Centar za autizam
V2	Pristup specifičnim potrebama osoba s intelektualnim teškoćama i višestrukim oštećenjima	5	Centar za odgoj i obrazovanje
V3	Specifičnosti komunikacije i pristupa u zdravstvenim intervencijama	5	Udruga gluhih i nagluhих PGŽ
	Ukupan broj sati vježbi	15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	07.11.2024.
2.	13.12.2025.
3.	13.01.2025.
4.	11.03.2025.